ZESZYTY NAUKOWE POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Seria: MATEMATYKA-FIZYKA z. 39

Nr kol. 686

Tomasz JĘKOT

NIELINIOWE GEOMETRYCZNIE PROBLEMY TERMOSPRĘŻYSTOŚCI SPRZĘŻONEJ POWŁOK GRUBYCH I. SFORMUŁOWANIE PROBLEMÓW BRZEGOWYCH

> <u>Straszczenie</u>. W pracy sformułowano zagadnienia brzegowe dla powłok poddanych działaniu niestacjonarnego pola temperatur z uwzględnieniem sprzężenia pola termicznego z polem przemieszczań; rozpatrywany jest przypadek nieliniowości geometrycznej.

1. Wstep

Opis sprzężonych pół temperatur i przemieszczeń w powłokach nieliniowych można otrzymać na drodze uogólnienia rezultatów teorii sprzężonej płyt i powłok klasycznie liniowych, por. np. [26]^{X]}, ponieważ w teorii tej przyjmuje się wiele hipotez upraszczających, których stosowanie tolerowane jest dla płyt i powłok cienkich, przeto wyniki teoretyczne – uzyskane przez całkowanie równań wymienionej teorii – mogę prowadzić do dużych błędów, w przypadkach zmiennych obciążeń, nieciągłości krzywizny,wzrostu grubości powłok, itp. por. [24], [25]. Błęd ten zwiększa się szczególnie szybko wraz ze wzrostem grubości rozpatrywanej powłoki [24].

W pracach [5], [23], [25] wyprowadzone zostały równania statyki i dynamiki nieliniowych geometrycznie powłok sprężystych. Siły wewnętrzne odniesiono do konfiguracji poczętkowej. Przy sprowadzaniu problemu przestrzennego teorii eprężystości do zagadnienia dwuwymiarowego (funkcje dwu zmiennych) przyjęto: w pracach [23], [25] powłoki tzw. typu Timoszenki, a w [5] - hipotezę Kirchhoffa-Love'a. W pracach [1], [2] podano równania wariacyjne teorii powłok cienkich fizykalnie i geometrycznie nieliniowych, przytoczono też równania przemieszczeniowe tej teorii oraz podano warunki brzegowe oraz sformułowano problem brzegowy.

Nieliniowe problemy teorii powłok w bardzo ogólnym ujęciu rozpatrzone są w monografii Woźniaka [20] oraz w pracach [8], [10], a niektóre zagadnienia sprzężonych pól termicznych i przemieszczeniowych w pracy [21].W[4] rozważano powłoki cienkie, przyjmując model Donnella-Musztariego-Własowa; korzystając z maady Hamiltona otrzymano równania ruchu i waruaki brzegowe, uwzględniono też odkaztałcenia w kierunku stycznym i normalnym,a tak-

x)Literatura tutaj przytaczana umieszczona jest w części II artykułu.

że wpływy termiczne. Prace [7] omawia klasyczne nieliniową teorię powłok. Podano w niej kanoniczną postać równań nieliniowej teorii powłok pierwszego przybliżenia. Rozważano kryteria przybliżenia tensora naprężenia oraz podjęto próby oszacowania błędu rozwiązań. Obszerny przegląd problemów termomechaniki powłok przedstawiono w pracy [3]. Kolejnym sposobem podejścia do problemu termomechaniki sprężystej powłok jest traktowanie połwoki jako trójwymiarowego kontinuum, a więc przyjęcie ogólnych równań przewodnictwa ciepła i równowagi dynamicznej (równań ruchu), słusznych dla elementu trójwymiarowego oérodka sprężystego, przy uwzględnieniu mieliniowości geometrycznej. Takie podejście prezentuje miniejsza praca. Problem jest analizowany we współrzędnych krzywoliniowych, którymi parametryzuje się obszar zajmowany przez powłokę. W stronie geometrycznej zagadnienia przyjęto tensor odkaztałceń skończonych Lagrange'a, Przyjęto równania konstytutywne w postaci zaproponowanej przez Murnaghana, por. [9], rozszerzonej o wpływy termiczne, przy uwzględnieniu jednek zapieu we współrzędnych uogólnionych. Określono też warunki początkowo-brzegowe. Ze względu na to, że many na uwadze algorytmizację numeryczną podanych tutaj równań, zadania formułujemy w ujęciu rozwiązań uogólnionych. Ten sposób pozwala wykorzystać do rozwiązań numerycznych np. metodę elementów skończonych.

2. Wprowadzenie

Przyjmujemy, że wskaźniki łańciskie i,j,k..., (greckie α,β,...) przebiegać będą zbiór liczb 1,2,3, (1,2).

Załóżny też, że powłoka o stałej grubości 2h zajmuje przed odkeztałceniem obszar V o brzegu S = 0V.

Wprowadzamy powierzchnię środkową S_0 , równo oddaloną od płatów powierzchni brzegowych, "górnej" $-S^+$ i "dolnej" $-S^-$.

Przyjawjemy, że w układzie współrzędnych kartezjańskich równanie powierzchai S_ będzie określone zależnościami:

$$\ddot{R} = \ddot{R}(x^{\alpha}), \ \ddot{R} = [\ddot{R}_{1}, \ddot{R}_{2}, \ddot{R}_{3}] = \bullet_{1} \ddot{R}_{1},$$
 (2.1)

gdzie x^a sę współrzędnymi krzywoliniowymi powierzchni S_o, a e_1 - bazę układu ortonoraalnego, względem którego ekreślony jest wektor $\mathbf{R}(\mathbf{R}_1)$. Każdy punkt powierzchni S_o najeżemy bazę lokalnę

$$g_{\alpha} = \overset{o}{R}_{,\alpha}, g_{3} = \frac{g_{1} \times g_{2}}{|g_{1} \times g_{2}|} = n$$
 (2.2)

W rôwnaniu (2.1) symbol (°) oznacza, że wielkość (·) odnosi się do punktu powierzchni środkowej powłoki; elementy g, sę styczne do linii

242

Nieliniowe geometrycznie problemy termosprężystości (I)...

x , którymi parametryzowana jest powierzchnia środkowa powłoki; wektor g₃ gazy jest jednostkowy i ortogonalny do powierzchni środkowej; przecinkiem, umieszczonym na dole, po prawej stronie rdzenia oznaczono pochodną cząstkową. Dowolny punkt obszaru powłoki określony jest wektorem:

$$r = r(x^{1}) = R^{\circ} + x^{3} n = R^{\circ} + x^{3} g_{z},$$
 (2.3)

Bazę dla powierzchni współrównoległych do powierzchni S_o, por. [20],określa się następująco;

$$\hat{g}_{\alpha} = g_{\alpha} + x^{3} n_{\alpha} a_{\alpha} \hat{g}_{3} = g_{3}.$$
 (2.4)

Umieszczenie znaku ^ nad obiektem (^) będzie oznaczało, że odnosi się on do punktów obszaru v, tzn. $\hat{g}(x^1)|_{x^3 \neq 0} = g_x$. Wprowadzamy bazę dualną $g^1, \hat{g}^1$, tak aby

$$g^{i} \circ g_{j} = \delta^{i}_{j}, \ \hat{g}^{i} \circ \hat{g}_{j} = \delta^{i}_{j}.$$
 (2.5)

Tensory metryczne dla S_o oraz powierzchni współrównoległych określamy kolejno równaniami:

$$g_{ij} = g_{i} \circ g_{j} = g_{ji}, \quad g^{ij} = g^{i} \circ g^{j} = g^{ji},$$

$$\hat{g}_{ij} = \hat{g}_{i} \circ \hat{g}_{j} = \hat{g}_{ji}, \quad \hat{g}^{ij} = \hat{g}^{i} \circ \hat{g}^{j} = \hat{g}^{ji}.$$
(2.6)

Dla opisu ruchu punktów powłoki przyjmujemy opis Lagrange'a, przy uwzględnieniu współrzędnych konwekcyjnych, tj. przy założeniu, że linie xⁱ odkształcają się wraz z ośrodkiem, a odpowiadającym sobie punktom w powłoce przed i po odkształceniu przypisane są te same współrzędne krzywoliniowe, zatem jeśli $A(x^i) \in V$ przekształca się w $A(x^i) \in V$, to $x^i = x^i$.

Wielkościom odnoszącym się do konfiguracji odkształconej będziemy dopisywać znak ^{*}. Po odkształceniu powłoka zajmuje obszar V^{*} o brzegu S^{*}. Wektorowi r przed odkształceniem odpowiada wektor ^{*} po odkształceniu. Wprowadzamy bazę wektorową i tensor metryczny dla konfiguracji po odkształceniu

$$\hat{\tilde{g}}_{i} = \tilde{r}_{,i}, \hat{\tilde{g}}_{ij} = \hat{\tilde{g}}_{i} \circ \hat{\tilde{g}}_{j}$$

(2.7)

oraz – analogicznie jak poprzednio – wektory bazy dualnej $\langle \hat{g}^{i} \rangle$, która generuje tensor metryczny $\hat{g}^{ij}$. Wektor przemieszczenia u = r - r przedstawiony jast przez wepółrzędne kontrawariantne ($\hat{u}^{i}$) lub (u^{i}), odpowiadające kolejno bazom $\hat{g}_{i}$, $\hat{g}_{i}$:

$$u = \overset{*i}{\mathbf{u}} \overset{\hat{g}}{\mathbf{g}_{i}} = u^{i} \hat{g}_{i}^{*} \qquad (2.8)$$

Gradient temperatury θ oznaczać będziemy przez grad $\theta = \mathbf{g}^{j} \theta$ lub (grad θ) = θ . Zgodnie z prawem przewodnictwa ciepła Fouriera, strumień cieplny, oznaczany tutaj przez $\mathbf{q}_{j}$, jest proporcjonalny do gradientu skalarnego pola temperatury, czyli

$$\overset{a}{q}_{j} = -\overset{\lambda^{k}}{\tau} \Theta_{,k}, \qquad (2.9)$$

Jeżeli w (2.9) przyjmiemy, że ośrodek jest jednorodny i izotropowy, to

$$\begin{array}{c} \lambda \mathbf{1} \\ \mathbf{x}^{\mathbf{k}} \end{pmatrix} \longrightarrow \begin{array}{c} \mathbf{n} \\ \mathbf{T} \end{array} = \begin{array}{c} \text{const.} \quad \forall \mathbf{x}_{\mathbf{k}} \in \mathbf{V}, \text{ skad} \quad \mathbf{q}_{\mathbf{j}} = -\frac{\lambda}{T} \Theta_{\mathbf{j}} \\ \mathbf{T} \end{array} \qquad (2.10)$$

W (2.9), (2.10) przez $\dot{q}_1$ oznaczone współrzędne kowariantne wektora strumienia cieplnego w bazie konfiguracji po odkaztałceniw, dalej λ jest współczynnikiem przewodnictwa cieplnego i wreszcie $\Theta = T - T_0 = \Theta(x^i, t)$ jest poszukiwaną funkcję pola temperatury, skreślającę przyrost pola temperatury ponad stan naturalny, określony temperaturą $T_0(x^i, t) = \text{const}$ dla $(x^i, t) \in V \times T$. Nasuwając na równanie (2.10) tensor metryczny g^{ij} , otrzymany

$$\hat{q}^{1} = -\frac{\lambda}{T} \hat{g}^{1j} \theta_{,j} \qquad (2.11)$$

3. Równania problemu w konfiguracji odkaztałconej

Oznaczmy przez g macierz $[g^{1j}]$, utworzoną ze współrzędnych tensora metrycznego, a przez $\mathcal{E}$ macierz $[\mathcal{E}_{1j}]$, której elementami są współrzędne tensora odkształceń skończonych Greena

$$2\mathcal{E}_{ij} = \hat{g}_{ik} u^{k} j + \hat{g}_{kj} u^{k} + \hat{g}_{ki} u^{k} u^{l} j \qquad (3.1)$$

w (3.1) symbol (•), oznacza pochodną kowariantną w metryce konfiguracji początkowej.

Nieliniowe geometrycznie problemy termosprężystości (I)...

Obliczając wartość wyrażenia det($\mathcal{E}g - \lambda E$) znajdziemy niezmienniki I₍₁₎, I₍₂₎, I₍₃₎ tensora odkaztałcenia. Otrzymamy:

$$det(\mathcal{E}g - \lambda E) = I_{(3)} - I_{(2)}\lambda + I_{(1)}(\lambda)^2 - (\lambda)^3, \qquad (3.2)$$

gdzie E jest macierzą jednostkową 3 x 3,

$$I_{(1)} = Tr(\mathcal{E}g),$$

$$I_{(2)} = Tr(co(\mathcal{E}g)),$$

$$I_{(3)} = det(\mathcal{E}g) = det(\mathcal{E})det(g);$$
(3.3)

we wzorach (3.3) przez Tr() oznaczono ślad macierzy (·), tzn.sumę elementów leżących na przekątnej głównej macierzy, a elementy macierzy co ($\begin{bmatrix} a_{ij} \end{bmatrix}$) tworzymy przez zastępienie wyrazów a_{ij} ich dopełnieniami algebraicznymi. Oznaczmy przez $\vec{\delta}$ macierz $\begin{bmatrix} \vec{\delta}^{ij} \end{bmatrix}$, w której $\vec{\delta}^{ij}$ są współrzędnymi tensora naprężenia Eulera. Uwgzlędniając opis przedstawiony w p.2, stwierdzamy, por. [9], że zachodzi mastępujący zwiezek:

$$\overset{*}{\delta} = \frac{\dot{\varrho}}{\dot{\varrho}} \quad \frac{\partial \Phi}{\partial \mathcal{E}},$$
 (3.4)

w którym $\frac{\partial}{\partial \mathcal{E}}$ (•) jest macierzą $\begin{bmatrix} \partial(\cdot)\\ \partial \mathcal{E}_{ij} \end{bmatrix}$, $\hat{\beta}$, $\hat{\beta}$ - funkcje gęstości ośrodka przed i po odkaztałceniu, Φ jest energię właściwę odkaztałcenia.

Dalej rozważamy ośrodek jednorodny i`izotropowy o skończonych okształceniach. Zakładamy, że Φ , por. [9], jest funkcją temperatury i niezmienników I_(k), (k = 1,2,3), $\Phi = \Phi(\Theta, I_{(1)}, I_{(2)}, I_{(3)})$. Jeżeli w rozwinięciu Φ pominiemy elementy macierzy $\mathcal{E}$ o rzędzie wielkości większym niż 3 oraz temperaturę, o rzędzie wielkości większym niż 1, to Φ przyjmie postać:

$$\Phi = \Phi(1) + \Phi(2) + \Phi(3), \Phi(1) = \alpha \Theta I(1), \Phi(2) = \frac{\lambda + 2\mu}{2} (I(1))^2 - 2\mu I(2)$$

$$\Phi_{(3)} = \frac{1+2m}{3} (I_{(1)})^3 - 2m I_{(1)}I_{(2)} + \gamma I_{(3)}.$$
(3.5)

Uwzględniając we wzorze (3.4) podstawianie (3.5) oraz związki:

$$\frac{\partial I_{(1)}}{\partial \varepsilon} = g, \quad \frac{\partial^{I}(2)}{\partial \varepsilon} = I_{(1)}g - g\varepsilon g, \quad \frac{\partial I_{(3)}}{\partial \varepsilon} = \det(g)co(\varepsilon) \quad (3.6)$$

otrzymamy

$$\tilde{\vec{o}} = \frac{\hat{\vec{v}}}{\hat{\vec{v}}} \quad \vec{\bar{o}}, \qquad (3.7)$$

gdzie $\overline{\sigma} = \alpha \Theta_g + [\lambda I_{(1)} + 2\mu \mathcal{E}(g)^2] + [1(I_{(1)})^2 g - 2 \equiv I_{(2)} g + 2 \equiv I_{(1)} g\mathcal{E}g + n \cos(\mathcal{E})det(g)], we wzorach (3.5), (3.7), <math>\alpha = -p_0 - 3 K$, K = $3\lambda + 2\mu$; 1, m, n - stałe materiałowe drugiego rzędu.

Przyjmując p_o = 0, $\dot{\phi} = \dot{\phi}$ i ograniczając się do trzech pierwszych wyrażeń występujących po prawej stronie wzoru (3.7)₂, otrzymuje się klasyczne równanie konstytutywne typu liniowego

$$\tilde{\varepsilon}^{ij} = \tilde{\sigma}^{ij} = \lambda g^{ij} g^{kl} \varepsilon_{kl} + 2\mu g^{il} g^{jk} \varepsilon_{lk} - 3 \kappa \Theta g^{ij}. \qquad (3.8)$$

Równania przewodnictwa ciepła i równania ruchu Cauchy'ego, por. [12],[21] [25], dla elementu ośrodka sprężystego, w konfiguracji odkaztałconej mają postać:

$$\hat{q}^{1} + \hat{c} \hat{\Theta} + T_{0} \gamma^{1}(1) = 0,$$

$$\hat{c}^{1} \frac{1}{1} - \hat{c} \tilde{v}^{1} + \tilde{c} \tilde{f}^{1} = 0$$

$$(3.9.)$$

W równaniach (3.9) przez (*) oznaczono pochodną kowariantną obiektu w w metryce konfiguracji po odkaztałceniu, natomiast

$$\tilde{t}_{(1)} = \tilde{g}^{1j} \tilde{\epsilon}_{1j}, \quad \gamma = 3 \kappa \alpha_{T}, \quad (3.10)$$

gdzie $\vec{\varepsilon}_{i1}$ jest tensorem odkaztałceń skończonych Almansiego

$$2\tilde{\vec{\varepsilon}}_{kl} = \tilde{\vec{g}}_{1k} \tilde{\vec{u}}_{l} + \tilde{\vec{g}}_{jl} \tilde{\vec{u}}_{k} - \tilde{\vec{g}}_{1j} \tilde{\vec{u}}_{k} | \mathbf{u}_{k} | \mathbf{u}_{l}$$
(3.11)

 α_r - to współczynnik rozszerzalności cieplnej, a

^{#i} - wektor sił masowych w bazie konfiguracji po odkaztałceniu;
 č.č - ciepło właściwe odpowiednio przed i po odkaztałceniu.

4. Równania problemu odniesione do konfiguracji początkowaj

Przyjmujemy oznaczenia

$$G = det([\hat{g}_{1j}]), \quad \ddot{G} = det([\ddot{g}_{1j}]), \quad (4.1)$$

246

Nieliniowe geometrycznie problemy termosprężystości (I)...

$$G = GI, I = I(\varepsilon_{ij}).$$
 (4.2)

Niech element dA powierzchni w konfiguracji początkowej ośrodka z wektorem normalnym $\mathbf{n} = n_1 \hat{g}^1$ przekształca się w element dÅ z wektorem normalnym $\mathbf{n} = n_1 \hat{g}^1$.

Wektor strumienia ciepła $\mathbf{q} = \mathbf{q}^{i} \mathbf{g}_{i}$, odpowiadający jednostce powierzchni dĂ, zastępimy wektorem $\mathbf{q} = \mathbf{q}^{i} \mathbf{g}_{i}$ działającym na powierzchni dĂ, jednak że odpowiadającym jednostce powierzchni dA przed odkształceniem.

Ponieważ

$$\hat{n}_{1} d\hat{A} = \frac{\sqrt{G}}{\sqrt{G}} n_{1} dA, \qquad (4.3)$$

więc

$$q^{in}_{n_i}dA = q^{i}_{n_i}I^{1/2}dA.$$
 (4.3')

Przyjmujemy dalej, że

$$\bar{q}^{i} = I^{1/2 * i}_{q}$$
 (4.3)

Wyprowadzimy związki między współrzędnymi q¹, q¹ wektora q w bazach kolejno konfiguracji przed i po odkaztałceniu.

Wykorzystując zależność

$$\hat{g}_{1} = \hat{g}_{1}A_{1}^{1}, A_{1}^{1} = \delta_{1}^{1} + u_{;1}^{1}$$
 (4.4)

zapiszemy

$$\overline{\mathbf{q}} = \mathbf{q}^{1} \widehat{\mathbf{g}}_{1} = \overline{\mathbf{q}}^{1} \widehat{\mathbf{g}}_{1}, \qquad (4.4')$$

gdzie kolejno:

$$\mathbf{\bar{q}}_{1}^{1} = \mathbf{\bar{q}} \circ \mathbf{\hat{g}}^{1} = \mathbf{\bar{q}}^{1} \mathbf{\hat{g}}_{1}^{1} \mathbf{\hat{g}}_{1}^{1} = \mathbf{\bar{q}}^{1} \mathbf{A}_{1}^{1} \mathbf{\hat{g}}_{1}^{1} \mathbf{\hat{g}}_{1}^{1} = \mathbf{\bar{q}}^{1} \mathbf{A}_{1}^{1}$$
$$\mathbf{\bar{q}}_{1} = \mathbf{\bar{q}}^{1} \mathbf{\hat{g}}_{1}^{1} = \mathbf{\bar{q}}^{1} \mathbf{A}_{1}^{1} \mathbf{\hat{g}}_{1}^{1} = \mathbf{A}_{1}^{1} \mathbf{\hat{g}}_{1}^{1} \mathbf{\hat{q}}^{1}.$$
(4.5)

Ponieważ $\overline{q}^{j} = \hat{g}^{ji} \overline{q}_{ij}$, więc

$$\bar{q}^{j} = \tilde{g}^{j1} A_{i}^{n} \hat{g}_{n1} q^{1} \qquad (4.6)$$

Tensor g^{ij} można określić przez wielkości, które odnoszę się do konfiguracji początkowej, korzystając z zależności

$$\hat{g}^{ij} = \frac{\hat{G}_{ij}}{\hat{G}} = \frac{(IG)_{ij}}{IG} = B^{ij},$$
 (4.7)

gdzie $\hat{G}_{ij}$ jest dopełnieniem algebraicznym elementu $\hat{g}_{ij}$ w macierzy $[\hat{g}_{ij}]$. Analogicznie, (IG)_{ij} jest dopełnieniem algebraicznym elementu $2\mathcal{E}_{ij}$ + $\hat{g}_{ij} = \hat{g}_{ij}$ w macierzy $[2\mathcal{E}_{ij} + \hat{g}_{ij}]$. Korzystając z (4.6), (4.7) zapiszemy

$$q^{j} = B^{ij}A_{i}^{n}g_{ln}q^{l}. \qquad (4.8)$$

- Uwzględniając (4.3) i (4.7) w (2.10) otrzymamy

$$\bar{q}^{i} = -I^{1/2} \lambda_{T} \theta^{ij} \theta_{,j}^{*}$$
 (4.9)

Mnożąc równamia przewodnictwa (3.9), przez I^{1/2} oraz wykorzystując równości

$$\sqrt{\tilde{g}} g^{1} \Big|_{i} = \sqrt{G} \bar{q}^{i}_{ji}, \tilde{c} = \tilde{c}I^{1/2},$$

$$\tilde{I}_{(1)} = \hat{\tilde{g}}^{kl} \tilde{\epsilon}_{kl} = g^{kl} \epsilon_{kl} = I^{*}_{(1)},$$

$$(4.10)$$

destamiemy równanie przewodnictwa ciepła

$$\bar{q}_{j1}^{1} + \hat{c}\theta + T_{0}\gamma I^{1/2} \dot{I}_{1}' = 0,$$
 (4.11)

które odniesione jest do konfiguracji początkowej. Równanie (3.4)₂, zgodnie z [16], [25], zapiszemy w postaci

$$T_{jj}^{ji} - \dot{\phi} \, \ddot{\ddot{u}}^{i} + \dot{\phi} f^{i} = 0,$$
 (4.12)

gdzie T^{1j} jest tensorem naprężenia Pioli-Kirchhoffa

$$T^{1j} = I^{1/2} \tilde{e}^{11} A_1^j,$$
 (4.13)

a u¹, f¹ są kolejno współrządnymi wektora przemieszczenia oraz siż masowych w konfiguracji początkowej. Oznaczając przez T macierz $[T^{1j}]$, przez A macierz $[a_{1j}]$, dla której $a_{1j} = \delta_{1k}A_{j}^{k}$, wykorzystując wzór (3.7) oraz uwzględniejąc zależność

$$I^{1/2} \frac{q}{q} = \sqrt{\frac{q}{6}} \frac{q}{q} = 1, \qquad (4.14)$$

we wzorze (4.13), otrzymamy

$$T = I^{1/2} \frac{\hat{g}}{\hat{g}} \bar{G} \cdot A = \bar{G} \cdot A,$$
 (4.15)

5. Warunki początkowe i brzegowe

Przyjmijmy, że poszukiwane funkcje Θ , u spełniają następujące warunki początkowe:

$$\left. \begin{array}{c} \Theta(\mathbf{x}^{\mathbf{i}}, \mathbf{t}) \right|_{\mathbf{t}=\mathbf{0}} = \Theta_{\mathbf{0}}(\mathbf{x}^{\mathbf{i}}); \\ \mathbf{u}(\mathbf{x}^{\mathbf{i}}, \mathbf{t}) \right|_{\mathbf{t}=\mathbf{0}} = \mathbf{u}_{\mathbf{0}}(\mathbf{x}^{\mathbf{i}}), \quad (5.1) \end{array}$$

$$|_{t=0} = \mathbf{v}_{0}(\mathbf{x}^{1}), \mathbf{x}^{1} \in \mathcal{V} = \mathcal{V}_{U} \mathbf{S}.$$

Warunki brzegowe zapiszemy w następujących grupach: I. Termiczne warunki brzegowe:

a)
$$\Theta(x^{i},t) = f^{(1)}(t), x^{i} \in \Omega_{(1)} \in S;$$

b) $B^{ij}\Theta_{,j}n_{i} = f^{(2)}(t), x^{i} \in \Omega_{(2)} \subset S;$
c) $B^{ij}\Theta_{,j}n_{i} + \mathcal{H}\Theta = \mathcal{H}f^{(3)}(t), x^{i} \in \Omega_{(3)} \subset S,$

gdzie

$$S = \Omega_{(1)} \cup \Omega_{(2)} \cup \Omega_{(3)}, \Omega_{(1)} \cap \Omega_{(j)} = \phi, 1 \neq j \quad t \in \langle 0; \infty \rangle,$$

w (5.2) $f^{(k)}(t)$ są znanymi funkcjami czasu, dla $t \in \langle 0, \infty \rangle$, okraślonymi na obszarach $\Omega_{(k)} \subset S$, k = 1,2,3. II. Przemieszczeniowe warunki brzegowe

$$u^{1}(x^{j},t) = \psi^{1}(t), x^{j} \in \Omega_{(4)} \subset S, t \in (0,\infty).$$
 (5.3)

III. Naprężeniowe warunki brzegowe

$$T^{ij}(x^k,t)n_i = N^j(t), \quad x^k \in \Omega_{(5)} \subset S$$

gdzie:

$$S = \Omega(4) \cup \Omega(5), \quad \Omega(4) \cap \Omega(5) = \Phi, \quad t \in \langle 0, \infty \rangle. \quad (5.4)$$

НЕЛИНЕЙНЫЕ ГЕОМЕТРИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ СОПРЯЖЕННОЙ ТЕРМОУПРУГОСТИ ТОЛСТЫХ ОБОЛОЧЕК. I. ФОРМИРОВКА КРАЕВЫХ ЗАДАЧ

Резюме

В работе сформулировано краевые задачи для оболочек подверженных действию нестационарного поля температур учитивая сопряжение термического поля и поля перемещений. Рассмотрено случай геометрической нелинейности.

Ψ.

NONLINEAR GEOMETRICAL PROBLEMS OF COUPLED THERMOELASTICITY OF THICK SHELLS I. THE FORMULATION OF THE BOUNDARY PROBLEMS

Summary

The paper presents the formulation of boundary problem for shells subjected to the effects of nonstationary temperature fields accounting for the coupling of temperature field with displacement field. The problem of geometrical nonlinearity is discussed.

Wpłynęło do Redakcji 13.III.1980 r.

Recenzent

·Prof. dr hab. inż. Szczepan Borkowski